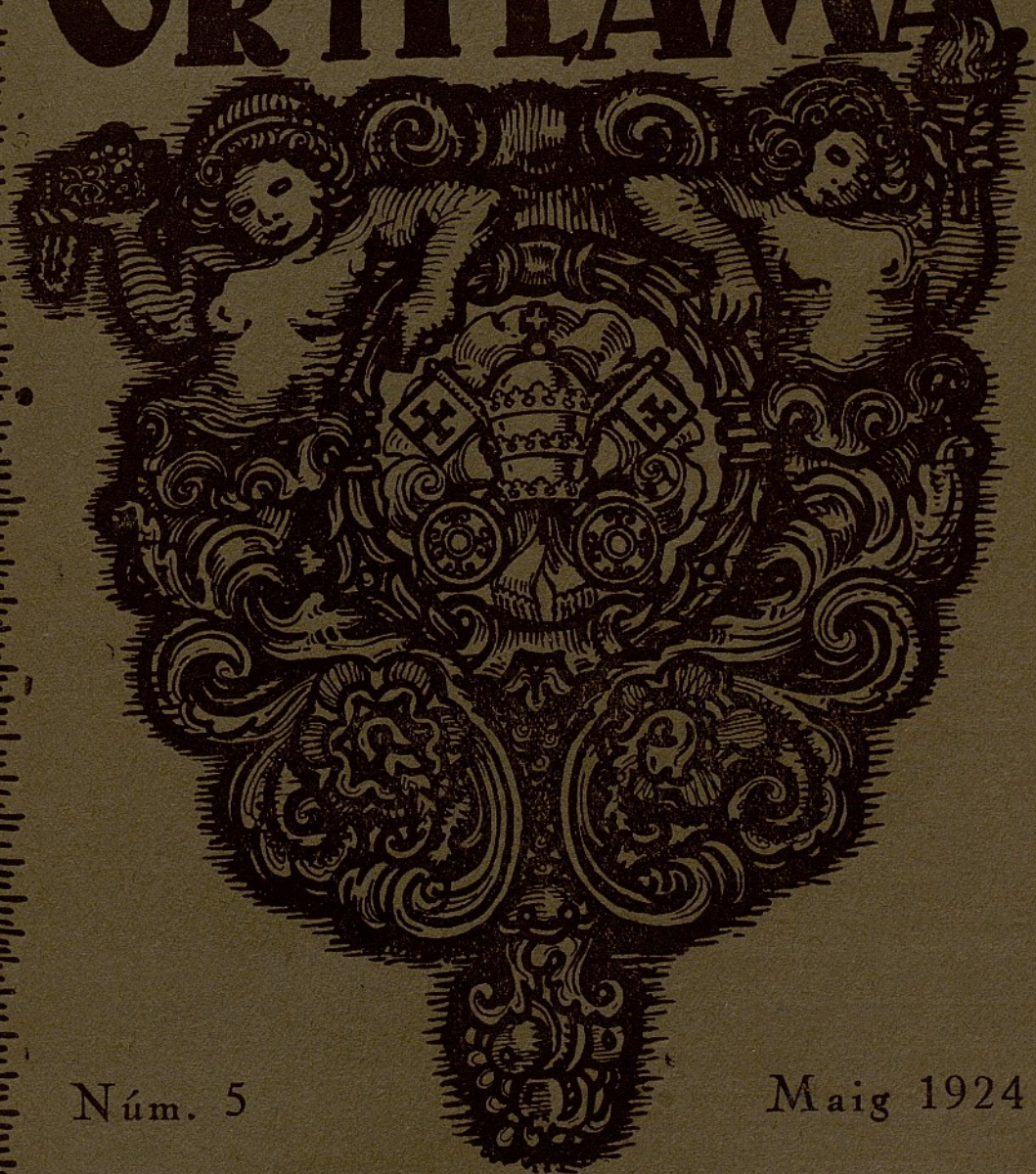

OR i FLAMA

Núm. 5

Maig 1924

BUTLLETÍ PORTAVEU DEL CENTRE
MORAL INSTRUCTIU DE GRÀCIA

TEIXITS I ESTAMPATS DE
TOTES CLASSES
TROSSOS AL PES
VENDES AL MAJORIDETALL

II II

Enric Iglesias

II II

MENENDEZ PELAYO, 88

TELÉFON 12 G.

GRACIA :-: BARCELONA

La Sud Americana

Rellotgeria i joieria

— de —

JOAN MANAUT

Grans regals per Primera Comunió

Preus incompatibles en joies
d'ocasió

Es fan tota mena d'adobs en re-
lloctges i joies

Es compra or, plata i pedres
precioses

SALMERÓN, 120 bis

L'ENGLANTINA

FELIP BELTRI I GRAU

LABORS PER A COL·LEGIS. — MERCERIA,
BISUTERIA I NOVETATS

Salmerón, 118 bis. — Barcelona

MERCERIA NOVA

29 MENÉNDEZ PELAYO 29

BARCELONA (G.)

Perfumeria

Brodats

Guants

Mitges

Joguines

Bisuteria

Botons

Pintes

Mitjons

Cofons

Calats a màquina

*Important: Obsequiem als nostres
clients amb cupons canviables amb
articles dels que aquesta casa té a la
venta.*

DIBUIXOS :: BRODATS :: CALATS A MA
I A MAQUINA :: PUNTES :: PLISSES
ACORDEONATS :: PICATS :: FORRERIA
DE BOTONS, ETC., ETC.

Pilar A. de Genesca

DIBUIXANT

Montseny, 25 (Junt a Salmerón) GRACIA

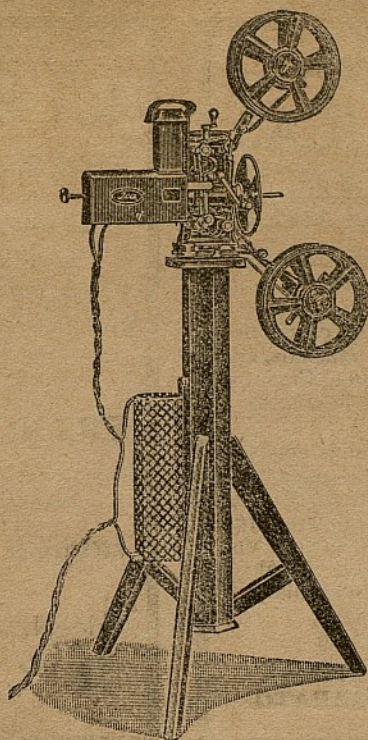
CINES

les millors
marques
a preus
econòmics

*

Tota mena
d' accessoris
i treballs
de laboratori

CASA
CUYÁS

MAQUINES FOTOGRAFIQUES

des de
20 ptes.

*

Portal de l'Àngel, 11

BARCELONA

CAFÉS TORREFACTES

MARACAIBO

CASA CENTRAL:

Salmerón, 124 (cantonada Montseny)

SUCURSALES:

Monódez Polayo, 128 i Vallfogona, 2
Travessera, 127 (prop del mercat)
València, 183 (xamfrà Aribau)

Rambla, 19. - Sabadell
Gavatxons, 2. - Terrassa
Muralla del Carme, 7. - Manresa

La Casa Central obsequiarà a tot comprador de 100 grams de cafè, que presenti aquesta Revista, amb una capsa de pastilles de cafè amb llet, marca «El Explorador» (Logroño).

JOSEP BATLLE FLORICULTOR

Especialitat en rams per a núvia

Corones

Flors selectes

Adornos per a salons

TOT A PREUS LIMITATS

Passeig de Gràcia, 105

(abans Diagonal, 393)

BABCELONA - GRÀCIA

GRANDES ALMACENES
LAS AMERICAS

de Farran, Martí, Trilla y C.^{la}

Salmerón, 47 - Telèfon 2362 G.

Recibidas las Ultimas Novedades de
Primavera y Verano

Extensos surtidos en todas clases de
Altas fantasías y Géneros clásicos, en
Algodones, Lanería, Sedería, Crespo-
nes, Marrocaíns, Georgetts, Tricots, etc.

Grandes fantasías en lo más Nuevo
de Estampados - Especialidad en ar-
tículos para primera Comunión, Tules,
Mantones, Mantillas, Blondas, etc., etc.
Sección de Lencería bien surtida en
todas las calidades y anchos, en sába-
nas, Juegos Mantelería, Madapolanes,
Juegos cama bordados,
Crepés, Madrazos, etc.

**LA CASA MEJOR SURTIDA Y
QUE VENDE MAS BARATO**

LA ESPAÑOLA

Fábrica de Muebles de Junco y Médula

propios para Cafés,
Bars, Hoteles, Jar-
dines, Terrazas,
Balnearios, etc.

de

FRANCISCO CLERIAS

SALONES COMPLETOS

Especialidad en los de Médula tapizados

MENÉNDEZ PELAYO, 35

BARCELONA - Gracia

Impremta

Litografía

Relleus

Mostraris

Sabadell i C.^{ia}

S. en C.

Clarís 24

Telèf. 1964 A.

Barcelona

Llibres ratllats

Malvasia de Sitges

a 3 pessetes ampolla

Despatx a Barcelona

Rambla de Catalunya, 95

Telèfon 3257 A.

Vins marca CLARIANA

OR I FLAMA

BUTLLETÍ - PORTAVEU
DEL CENTRE MORAL
INSTRUCTIU DE GRACIA
CASA SOCIAL:
ROS DE OLANO, 7 i 9
BARCELONA

Núm. 5

ANY 1924

MAIG

SENTINT UN CONCERT WAGNER

Al mestre Lamote de Grignon

No és sinó després de moltes vegades de sentir-lo, que un gran artista us obre els replecs de la seva ànima. Wagner, el gegant teutó de la música grandiloqüent, em va envair completament a les primeres vegades de sentir-lo, però la irrupció violenta que féu en el meu esperit m'esmussava la sensibilitat íntima, aquella sensibilitat que sap fruir de l'emoció sense enterbolir el judici.

Després, a poc a poc, he anat veient-li els caires vius i els caires morts i a través d'ells el to intern d'aquella ànima essencialment nòrdica. Fa pocs dies em va aparèixer amb més claredat que mai. I, com s'esdevé en aquests casos, l'emoció esclatà en llum i es tornà pensament.

Tot sentint *Els Mestres Cantaires* i l'*Idili de Siegfried* i el *Capvespre dels Déus* i sobretot l'escena de la consagració del *Parçival*, jo anava pensant això que avui oferiré tot planerament als lectors d'OR I FLAMA:

Tota música té una tendència irresistible a sensibilitzar-se en una figura ocular. Bach és un cor d'àngels pre-rafaèlics, Beethoven és un home en aquell moment precís en què es mor la joventut, en el qual la profunditat de la passió s'ajunta amb la serenitat de la mirada; Wagner no és home, es cosmos; la imatge més acostada

a ell és una selva esventada. (Va sense dir, lector benvolgut, que tot això és purament subjectiu.)

Alguns ens han volgut vendre Bach o Wagner com a models de música religiosa. Error, error, error. Bach podria ésser religiós d'una religió sense cel sobrenatural, amb un cel blanc, on no es veiés Déu sinó a través de l'harmonia de les criatures més excelses: aquells àngels pre-rafaèlics son àngels no gens rutilants, els manca la flamarada de la visió de Déu; són, si fos possible, àngels femenins. Però encara és més inaguantable que hom parli de Wagner religiós. Si el panteisme podia tenir un sentiment específicament religiós, Wagner li hauria pogut fer la música litúrgica: aquella música còsmica, feta del remoreig de totes les coses i del silenci august de totes les coses que nosaltres, pobres homènics, no podem copsar millor que davant una selva esventada.

El panteisme és l'orgull. És el món que destrona Déu i el suplanta. Wagner és el músic de la supèrbia. (*Alemanys: ja teniu una música: seguïu-la*, contenen que digué). Fixeu-vos en la Consagració del Graal, la pàgina wagneriana de més pretensions religioses: agafa un motiu que podria fàcilment ésser religiós, se n'enamora amb un atac violent de narcissisme musical, i s'hi quedà enravenat repetint-lo magníficament, emocionadíssimament però mecànicament, durant mitja hora. Molt bonic, molt gran, però... (us ho diré a l'orella: s'arriba a fer pesat).

Wagner no és religiós, o almenys, no és cristià. Ni a protestant no arriba. Element essencial del Cristianisme és la humilitat, més concretament: la infantilitat. Som infants davant de Déu i la nostra actitud religiosa ha d'ésser la d'un infant pidolaire. Això és tot l'Evangeli i tots els Sants Pares. Wagner és tot el contrari. Música cristiana és el cant gregorià, elementalíssim de procediments i de recursos, petit en aparença, però ungit amb aquell oli diví que només pot suavitzar el cor dels homes infantívols. El cant gregorià no pot servir per lluir-se, sinó únicament per confondre's amb la multitud en actitud deprecatòria. És el cant dels fills de Déu, dels infants de Déu.

CARLES CARDÓ, Pvre.

COSTUMS CATALANS

I

Portat per la dèria del nostre folklore, l'any passat, per allà el mes de setembre, vaig fer un'altra excursió recurrent el Pla de Bages, Cardona, Solsona, i Coma de Sant Llorenç dels Piteus. Encisat pels formosos costums de la terra, arréu on hi havia un vellet, velleta o pastor, allà em tenieu procurant conquerir llur amistat, per tal que em diguessin totes aquelles cançons, rondalles, supersticions i danses de l'antigor que ells serveixen fidelment en la memòria. Quan un vellet o velleta, de cara arrugada i el cos corbat pel pes dels anys, em conta, amb aquella senzillesa i ingenuïtat que els caracteritza, les festes tradicionals dels jorns de la seva joventut, em sembla trobar-me en alteroses regions, curulles d'escenes fantàstiques que atreuen la meua atenció amb infantina curiositat, i desperten en mi un interès extraordinari, quedant abstret, escoltant la paraula del vellet contaire. Si jo sabés delectar-vos explicant les sensacions sentides en aquestes narracions, ben cert que ho faria; per això em permeto aconsellar als excursionistes que caminin menys i aprofitin més, això és, que deixin quelcom de la bellesa del paisatge, per entregar-se a les recerques etnogràfiques, ajudant així a la reconstrucció de les valors culturals catalanes.

Un dels costums que els pobles conserven amb més entusiasme, és sens dubte la dansa.

La dansa és una necessitat natural sentida per l'home, ja demostrada en els primers temps de la història. No hi ha ningú que no hagi dansat, i bé es pot afirmar que en el món no hi ha ningú que no dansi, puix la dansa és l'expressió raonada de manifestar per gestes els diversos sentiments i les diverses sensacions de l'home.

Si reconeixem que la dansa és una necessitat en la vida de l'home, hem de convenir que juga un paper importantíssim en la civilització dels pobles. Per això tenim que si la dansa és noble i sàvia, els pobles que la coneixen, tenen una alta moral, però si la dansa no reuneix les condicions necessàries de moral i saviesa, si el ballador per ballar-la no ha de rumiar res, i per tant, endevinant el primer compàs ja els té tots, els que

es lliurin a aquestes danses, fatalment aniran cap a la decadència, puix la immoralitat precursora de totes les tebleses s'ensenyorirà d'aquests pobles.

Tots els que hem tingut el goig d'assistir a alguna de les festes populars de la nostra terra, trobem en la dansa el sector que remou tot el poble, puix tothom hi pren part, vells i joves, grans i xics, que endiumenjats, fan cap a la plaça per veure ballar el Ball, dansa noble, la dansa del poble.

Bé que sigui cert que els avenços de la civilització han permès el major aprofitament de les riqueses, també ho és que la facilitat de comunicacions ha destruït aquelles cases pairals en les quals, de pares a fills, de generació en generació anava trasmetent-se aquell doll de tradicions que constituïen el joiell preuat que les caracteritzava. Són molts els costums que la carrinclone-ria vinguda de les grans capitals vergonyosament fa desaparèixer de les masies, dels poblets i de les contrades catalanes.

Dintre els costums gairebé desapareguts hi ha el Ball de Cascavells de Solsona, el qual avui puc explicar mercès a un vellet de 80 anys, anomenat Josep Caelles i Angles, que me'l va ensenyar i que encara l'havia ballat fa uns 50 o 60 anys. És tal com segueix:

Hi havia el costum de ballar-se el Ball de Cascavells, després del dissabte de Carnestoltes. Un cop formats els grups de balladors, sortien els dos primers o principals iadrins de la colla, mudats amb la millor roba que tenien, muntant cadascú un cavall abillat amb montures ricament guarnides. Així muntats anaven a casa de la seva balladora, i fetes les salutacions acostumades, ella els donava una *Alabarda*, i per aquest motiu els deien els *Alabarders dels cascavells*. Consistia l'*Alabarda* en una barra de fusta d'uns deu pams d'alçada, perfectament guarnida, al capdamunt de la qual hi havia una mena de globus fet de filferro, el qual el guarnien amb cintes de tots colors, amb *soquilles* d'or i plata, reliquiari i altres prendes, algunes d'elles d'extraordinari valor.

Un cop cada *Alabarder* tenia la seva respectiva *Alabarda*, s'encaminaven vers la plaça, seguits dels seus companys vestits de diferenta manera, però portant tots calçons guarnits amb cascavells, començant el ball així que hi eren arribats.

Aquest ball era ballat per homes sols, els quals, dividits en dos grups, es posaven a una distància d'uns

50 ó 60 pams, presidit cada un dels grups pel seu respectiu Alabarder; així distanciat, cada colla formava dues fileres de dansaires posats de cara a cara fent parella. Un cop col·locats, la música començava a tocar la melodia de la dansa, la qual era ballada fent un punt cimbregat de dreta a esquerra, apoiades les mans a la cintura, de manera que els braços fessin anella; els més destres feien anar els peus i les cames amb força gràcia, fent que el ball resultés més atractiu.

Aquest ball el repetien a cada carrer, essent objecte de gran gatzara.

Antigament, quan les colles anaven d'un carrer a l'altre, solien cantar les estrofes següents:

Els cascavells,
de la fira, fira fira,
Els cascavells
de la fira dels camells.
N'han fet la caminada
el capet de l'Aligó,
Si la trompeta sona
ballarem jo i tú.

Les anteriors estrofes són còpia exacta de l'original que em fou mostrat.

J. RIGALL.

INDICADOR LITÚRGIC

LA PENTECOSTA

El Dissabte Sant i la Vigília de la Pentecosta són els termes de la joiosa cinquantena que amb l'octava de la festa de l'Esperit Sant, constitueix la bella època de l'any litúrgic que anomenem el temps pasqual.

Aquí sí que no val a dir que la Pasqua sigui la preparació de la Pentecosta, de cap manera; la Pentecosta és el complement indispensable dels misteris del gran dia de la Pasqua. La tasca redemptora de Nostre Senyor no quedà acomplerta fins que els deixebles varen rebre l'Esperit Sant. Sense la comunió de l'Amor subsistent l'acció de Jesucrist canvia essencialment de caràcter; la ges-

ta de Jesús hauria pogut inspirar una epopeia però no li hauria valgut el títol excepcional de Salvador del món.

Suprimiu la Pentecosta cristiana i aquell místic conubi en virtut del qual l'Unigènit del Pare s'uneix amb les nostres ànimes, fent-les aptes de realitzar actes dignes d'ésser premiats amb la vida eterna, queda convertit en un pèssim joc de paraules amb viucts de sacrilegi.

Per això deia el Bon Jesús, tot prenent comiat dels seus deixebles, aquelles paraules: *Us convé que jo me'n vagi; car si no me'n vaig el Paràclit no vindrà a vosaltres; mes si me'n vaig us l'enviaré.*

La Sagrada litúrgia del dia de la Pentecosta ens fa adonar de la grandesa del benefici que ens ha fet Nostre Senyor amb aqueixa veritable transfusió de vida divina que ha estat obrada en les nostres ànimes amb la vinguda de l'Esperit Sant. Aqueixa transfusió va fer-se d'una manera pública i solemne als cinquanta dies d'haver resuscitat el Crist; aqueixa transfusió, d'una manera renovada i en la més completa intimitat, es verifica en el clos de la nostra consciència, cada vegada que hom ens aplica d'una manera o altra els mèrits de la Preciosíssima Sang.

L'HOSTE DOLÇ DE LA NOSTRA ANIMA

Què en diríem de l'Esperit Sant? qui ens entendria? Va amb nosaltres que no pot anar-hi més; el necessitem més, molt més que el mateix aire que respirem i amb tot i això l'Esperit Sant, en ses relacions amb la Vida del cos social de l'Església i amb la vida espiritual de cada u de nosaltres, per culpa nostra ens és massa desconegut.

No m'estranya gens aqueixa desconexença, jo em crec que aquelles paraules del gran poeta amb les quals es planyia del mal tracte donat a l'ànima, tenen una aplicació immediata al cas de la major part dels cristians.

Diu el poeta:

O tu, tan oblidada en mig del temps que muda
i que només quan dormo aixeques el teu plant
i vius en mes entranyes con una inconeguda
i em dóna ta memòria un sobressalt d'espant;
ànima meva, ànima adintre meu perduda.

Com voleu que no ens sigui desconegut l'Esperit Sant si tan desconeguda ens és l'ànima pròpia de la qual la Tercera Persona de la Santíssima Trinitat vol ésser-ne l'Hoste dolç?

Les exhortacions del St. Pare Lleó XIII (d. b. m.), sobretot les que constitueixen la part pràctica de l'Encíclica: *Divinum illud* del 9 de maig de 1897, han remogut, una miqueta, poca cosa més, la consciència d'algunes persones piadoses que han concretat llurs aspiracions sobre aquest punt en algunes pràctiques de devoció en vers el Gran Consolador.

Per a conèixer i reverir, com cal, la presència i l'acció de l'Esperit Sant en l'Església Catòlica no n'hi ha prou d'inscriure's en una associació i de recitar, de tant en tant, alguna fórmula de pregar; hem d'anar de dret a una més acurada formació de la nostra intel·ligència, és precis aplicar-se amb més intensitat a la realització de les normes evangèliques de la vida moral; caldria pensar més del que hom hi pensa ordinàriament en el significat per a la nostra vida cristiana, de la presència de l'Esperit Sant en les nostres ànimes.

L'Esperit Sant és la gran deu d'energies sobrenaturals menys de les quals res no pot la nostra ànima en esguard de la vida eterna; és aquells dolls d'aigua viva que, segons el mot evangèlic, brollen d'aquell qui creu en Jesús.

La raó última d'aqueixa crisi que està passant la societat cristiana és una insuficiència d'influx de l'Esperit Sant sobre la gran massa dels cristians. La collectivitat retreu l'estat de cultura dels individus que la representen. Si l'individu presenta un esperit feble i trencadís, no espereu de la collectivitat més que una actuació arrauxada i incoherent, senyals positius d'una sensible decadència.

M. P.

EL TEXT D'ORIFLAMA
HA ESTAT REVISAT PER
LA CENSURA MILITAR

FESTES DEL POBLE

L'ASCENSIÓ

Heu's aquí que en aquest lluminós migdia de maig, la joia de la terra redimida i lliure munta espai amunt fins a arribar al Cel. La dolor de la mort del Crist i l'alegria de la Resurrecció gloriosa s'han barrejat una mica i posen un tast de santa malenconia en el suprem triomf.

La terra que ha sentit sobre el seu cor l'empremta de les passes de Jesús, és santificada i beneïda, i per això porta la sina plena dels fruits de l'estiu i la tardor.

Però ara que el fred és passat i la tribulació és vençuda, Jesús s'acomia dels homes i dona l'adéu a la casa que l'ha estatjat. El seu triomf i la seva glòria són esperats pels àngels i dalerosament reclamats pels sants; però aquells que queden a la terra miren sense cansar-se el núvol que el diví Sol els ha tapat.

Ara tornaran cap a la casa, que haurà devingut obscura i trista de l'absència de Jesús; però llurs cors romandràn curullats de joia per l'acomplert triomf del Crist glorificat.

Entretant el sol haurà seguit la seva constant cursa, i les ombres començaràn de foragitar la llum; en el límit del cel i la terra s'haurà encès un estel tremoladís i clar; es sentirà el silenci de les muntanyes, i la quietud de les valls penetrarà en els recons de les ciutats i els pobles, allunyadors de pau.

En aquesta hora misteriosa i dolça, de la mort del dia, el record de l'Ascensió Divina pren un to vermellós i daurat; la terra que descansa sota el mantell dels blats i de les vinyes, és com una taula plena dels Fruits del gran Testament.

Car si Jesús marxava vers el Pare, el seu Cor dolcíssim ens donava per sempre el Present inefable: El Pa sant d'eterna vida i el Calze de salut perpètua...

MARIA DELS ANGELS GARRIGA

LA NOSTRA TASCA

VIDA ESCOLAR

La crònica del darrer mes no pot oferir fets extraordinaris dins la marxa general del curs en les aules de les nostres Escoles. Fora de la perseverant continuïtat en les tasques pedagògiques, devem només assenyalar l'haver entrat a regentar una de les classes nocturnes el docte literat senyor Capdevila, en substitució del senyor Avila, el qual ha tingut de deixar el càrrec per ocupacions incompatibles.

Tot felicitant-los de comptar com a col·laborador nostre en la tasca cultural del Centre un home com el senyor Capdevila, ens ha dolgut que les circumstàncies hagin fet tan breu la permanència del senyor Avila en la direcció de la classe superior nocturna, des d'on havia conquerit una apreciació general i merescut tant per la seva competència didàctica com pel seu distingit tracte.

En canvi la tasca d'Instrucció per tot-hom en general que és lema bàsic del Centre s'ha continuat amb un altre acte de remarcable importància que va tenir lloc el diumenge de Rams a la tarda. Com a conclusió de la sèrie de Conferències Quaresmals que han tingut lloc durant els diumenges anteriors, en aquest dia en donaren dues conferències de caràcter litúrgic, per tal de preparar els fidels a una il·lustrada comprensió de la cerimònia amb la qual l'Església Romana commemora per la Setmana Santa els misteris de la Passió i mort de Nostre Senyor Jesucrist. La primera, a càrrec de Mossèn Vicens Piera, devia tractar de la Benedicció de Rams, del *Mandato* i

de l'Adoració de la Creu; i en la segona, mossèn Manuel Trens, devia explicar "La Història i la Llegenda a l'entorn de la imatge del Crucifix. Entre els lectors d'OR I FLAMA ja és prou consolidat el prestigi dels dos conferenciants, i per això no cal que repetim nosaltres els elogis a la paraula llur. Ells han dissertat prou vegades en totes les entitats germanes de la nostra sempre que ha calgut portar-hi la lliçó viva de la cultura cristiana, i cada u en la seva especialitat s'han fet indispensables arreu on es dona impuls al corrent renovador de la pietat per l'adoctrinament i la pràctica de la Litúrgia. Mossèn Piera, amb aquella elegància d'estil que li és tan pròpia, explicà la procedència hierosolimitana de la litúrgia de Passió; com pel diari de viatge d'Etheria podem seguir de prop la creació d'aquests ritus, tots ells reconstrucció molt realista del fet històric complert per Jesús; la seva transportació a Occident, fins a l'estructuració definitiva en l'Edat Mitjana amb els retocs de l'esperit romà. Ultra la seva paraula sempre vivament descriptiva, en el punt avinent, el cant dels fidels reunits en primer terme de la sala, acabava de donar a l'acte un ambient de compenetració entre el conferenciant i el públic molt pròxim al de l'emoió religiosa que grava l'ensenyament al cor amb la dolça fermesa que transcendeix a la direcció de la vida i il·luminació de la pietat. Aquest era el nostre fi. Déu el beneeixi ara. Es cantaren les Antífoes de la Benedicció dels Rams, del Mandato i de l'Adoració de la Creu.

Mossèn Trens, segons el pla anunciat, dividí el seu discurs en dues parts: en

primer lloc la història del Crucifix; en segon lloc la influència de les llegendes populars en les reproduccions plàstiques de l'escena del Calvari. Demostrà l'absència de les imatges de Crist en la Creu en els primers temps del Cristianisme. El caràcter infamant que tenia aleshores el suplici de la creu, era el motiu pel qual els cristians defugien de presentar la sagrada humanitat de Jesús en aquest moment de suma humiliació. Corroborava aquesta apreciació el grafit trobat a les Catacumbes en el qual una mà impia, per mortificar i avergonyir un cristià, el representa adorant un monstre amb cap d'ase i enlairat en una creu, amb la corresponent inscripció que no deixa lloc a dubtes. Comença més endavant la veneració de la Creu sense Crucifix, però amb cura insistent de presentar-la amb riquesa de material constructiu i exornació profusa i simbòlica per tal de desvirtuar la impressió desagradable que produïa aleshores la silueta d'aquest instrument d'horrible suplici. I així, bo i familiaritzant-se amb la Creu les noves generacions ve un moment en el qual els artistes s'atreveixen a posar-hi el Crist en mig, però no pas encara amb el seu terrible realisme de condemnat, sinó en actitud i insígnies de reialesa. La representació purament històrica ve molt tard, i encara, en el seu començament admet una munió de símbols que suavitzen la cruesa de l'escena, i evocuen en la ment de l'espectador els decrets providencials de la Redempció per la Creu i el triomf del Rei de la Vida que per la mort vencé la mort i el pecat.

L'obra de les piadoses llegendes entorn de la Creu fou descrita, després, per mossèn Trens amb una erudició inabastable i pintoresca. Sobre la fusta de la Creu, sobre el lloc de la crucifixió, sobre cada un dels detalls, la llegenda sap

coses inversemblants: totes les allegories i metàfores de la Sagrada Escriptura i dels Sants Pares són transformades en una realitat precisa, ni que per arribar-hi s'hagin de reunir en sèrie les casualitats més fantàstiques. Però això mateix dona temes als artistes per a la composició de Calvaris de gran mèrit i originalitat i així per una banda i altra la història i la llegenda han donat a l'Art Cristià aquesta abundosa deu d'inspiració i d'elements estètics per produir les representacions del Calvari amb tanta abundor i tant alta valor espiritual.

Cada un dels exemples que mossèn Trens proposava era projectat amb magnífiques diapositives; per la qual cosa la conferència assolí major amenitat i eficàcia d'adoctrinament. Siguin donades des d'aquestes columnes les més fervoroses gràcies en nom de la Junta als dos doctíssims conferenciants.

Durant el dilluns i dimarts de la Setmana Santa, es celebraren els exàmens trimestrals ordinaris pels alumnes de l'Escola diürna. L'escaure's en aquests dies fou el motiu pel qual no pogueren ésser presenciats pels membres de la Junta de Senyors; assistint-hi, però, la Junta de Senyores. Es palesaren altre cop, com en el primer trimestre, l'interès amb que els tres professors exciten l'emulació dels nois per avançar en la coneixença de les assignatures, i el gust amb què ells segueixen aquesta via ascensional de l'aprofitment quotidià. La llista de les primeres qualificacions és com segueix:

CLASSE I.

Primera secció. — Excellents: Miquel Llebot, Carles Cañellas, Pere Trullàs.

Notables: Joan Cortès, Carles Vidal, Jaume Bover.

Segona secció. — *Excellents:* Anfòs Segalàs, Marcellí Carcasona, Càndid Napal, Emili de la Cruz, Florenci Carpena, Romà Esplugas, Pere Fernández, Josep Josa, Ramon Xofra.

Notables: Pere de la Cruz, Pere Fernández, Ricard Durà, Salvador Mestres, Amadeu Pallejà, Angel Poyo, Joan Mestres, Josep M. Arnall, Anton Montells, Hipòlit Gual, Lluís Gómez, Pere Durà, Joan Relmy.

CLASSE 2.^a

Primera secció. — *Excellents:* Josep Abella, Josep Bruguera, Rafel Bordera, Josep Busquets, Cassimir Cabestany, Valentí Eloy, Francesc Gràcia, Anfòs Mestre, Josep Monrabà, Josep Pont, Francesc Sàez, Miquel Salvador, Miquel Termes.

Segona secció. — Rafel Blazco, Joan Comorera, Josep Cazorla, Joan Cuadros, Anton Estellé, Ramon Franquesa, Josep Montells.

CLASSE 3.^a

Primera secció. — *Excellents:* Cels Sans, Miquel Alemany, Joan Palau, Joan Rebull, Joan Rechar, Josep M.ª Ayné.

Segona secció. — Francesc Solé, Miquel Bel, Josep Bel, Josep Cortès, Ramon Monjanell, Ramon Civit.

Tot un altre sector de treball intel·lectual escolar el constitueix actualment la secció dels alumnes que són preparats per la Primera Comunió, acte que, si Déu vol, tindrà lloc el dia 29 de maig. Dividida especialment per a ells la matèria del Catecisme en cinc seccions, cada setmana són examinats de la corresponent, per tal que així, sens gran fatiga i metòdicament, arribin a posseir amb certesa la deguda preparació doctrinal necessària per rebre la Comunió del Cos de

Crist. Són fins ara 23 els nois candidats a la Comunió i han estat examinats en les darreres setmanes sobre el Credo i la Fe; en segon lloc sobre els Manaments, i, en tercer, sobre les Oracions del cristià. Els manca ara un examen sobre la Penitència i el darrer sobre l'Eucaristia. Els últims dies seran dedicats a uns exercicis espirituals adaptats a la pràctica del recolliment. El dia de la gran festa, la Missa de Comunió serà cantada per tots els alumnes de les Escoles. Cantaran la *Orbis Factor*, onzena del Kyrial Romà; afegint-hi himnes apropiats a l'Ofertori i Comunió.

No cal dir que la Direcció de les Escoles espera que en aquest acte els nois seran acompanyats per les respectives famílies i pels socis del Centre, donant a la festa el relleu que es mereix i que mana donar-li el Sant Pare. Déu faci que en poguem donar una falaguera ressenya en el pròxim número.

L'excés d'originals ens priva de donar compte de la vida de la "Joventut" del Centre, com havíem anunciat el mes passat. Devent fer-ho amb certa extensió, preferim ajornar-ho per al vinent.

Orfeó Montserrat

El concert de Març

Davant nombrosa concurrència, que omplenava totalment el saló del Centre, s'efectuà el dia 30 de març, sota la direcció del mestre Pérez Moya, constituint una sessió ben selecta.

Ultra *El cant de la senyera*, d'En Millet, amb què es donà començ la I part, composaven aquesta els següents *Cants*

de Passió, tots populars: *Jesús Maria*, Pérez Moya; *La Cena*, *La Terra de Betlem*, *Divino*, *Les hores de Passió* i *Portal de Betlem*, aquestes dues també harmonitzades d'En Pérez Moya. Aquesta part anà a càrrec de l'ORFEÓ MONTSERRAT, així com la III, que la constituïen: *Santa Agnès* (popular), Pérez Moya; *Sant Ramon* (popular), Morera; *Pregària a la Verge del Remei*, Millet; *Ave-Maria*, Victoria; *Tanquam ad latronem*, Palestrina, i *Pregària vespertina*, Haydn.

A totes aquestes obres l'ORFEÓ donà una bella interpretació, justa i acurada, tota plena d'unció, que sabé encomanar als oients; però on es distingí d'una manera extraordinària fou en l'*Ave-Maria*, de Victoria, i en el motet *Tanquam ad latronem*, de Palestrina, que obtingué del públic espontànies ovacions. Els solistes N'Assumpta Pera, Na Roser Carulla i En Joaquim Nogués obtingueren també força aplaudiments, car realitzaren llur tasca amb aquella perfecció a que ens tenen acostumats.

La II part estava tota encomanada a N'Andreua Fornells, solista de l'*Orfeo Català*, amb aquest recital de cançons: *Deixar d'aimar-te*, Gasparini; *El passarell festejant*, Schubert; *Frisança*, Schubert; *Lied*, Franck; *Cançó de Solveig*, Grieg; *El mariner* (popular), Nicolau, i *De bon matí* (popular), F. Fornells.

No fou aquesta la primera vegada que a casa nostra hem tingut ocasió d'apreciar les belles qualitats de cantatriu que adornen la senyoreta Fornells, però cada volta que fruïm de la seva veu, de nou ens sentim fortament captivats per la delicadesa de la cançó, la qual tan dominada es troba als seus llavis que sembla esdevenir més espiritual. No cal dir, doncs, com en totes les obres es féu escoltar amb la major complaença, amb el silenci més emotiu, interromput sols al

final de cada una per nodrits aplaudiments. Foren aquests tan intensos i insistents en acabar la part, que la senyoreta Fornells, per tal de correspondre a la vibrant ovació que se li tributava, hagué de sortir mantes vegades i cantà, fora de programa, les boniques cançons *Com som petiteta* (popular rossellonesa), harmonitzada d'En F. Fornells, i *La melindrosa* (popular catalana), harmonitzada d'En Sancho Marraco, que li valgueren noves manifestacions de gratitud.

Cal remarcar la perfecció amb què totes aquestes cançons foren acompanyades al piano per la professora de l'ORFEÓ, Na Montserrat Gispert, per a la qual la concurrència tingué grans elogis.

III ROMIATGE AL MONTSERRAT

Malgrat ésser esperat que el Romiatge aquest any tindria un bon èxit, hem de fer constar que ultrapassa al que de bell antuvi ens creïem. Preveïent ja major nombre de romeus que l'any passat, la Comissió organitzadora tingué cura tot seguit d'obtenir del Reial Monestir major quantitat de celles disponibles per als romeus i així mateix d'ampliar el nombre d'inscripcions, havent-se aquestes cobert totes i quedant totalment compromeses totes les celles.

Són molts també els inscrits que els divendres concorren als assaigs de l'ORFEÓ per tal de poder prendre part activa en els cants religiosos dels diferents actes de pietat que durant el Romiatge es practicaran en la santa muntanya, sota el patronatge de l'excelsa Verge Bruna.

Heu's aquí el

PROGRAMA GENERAL

Dia 3.—Sortida de Barcelona (estació Magòria) amb el tren, a les 13'29. Arribada a Montserrat a les 16'30.

A les 17: Reunió a l'estació superior del Cremallera per fer l'entrada a la Basílica. Els romeus s'organitzaran en processó, precedida per la imatge del Sant Crist, i cantant la Lletania Lauretana. La Reverenda Comunitat i escolania rebran els romeus a la Plaça de la Immaculada i en entrar plegats al temple es cantarà la *Salve Regina*. Seguirà l'antifona *O Virgo Splendens* per la Reverenda Comunitat. Benedicció del Romiatge pel Rvd. P. Abat, presentació a la Verge pel Rvd. D. Angel Rovira, Pvre. Ecònom dels Josepets, i cant del Virolai per tots els romeus.

A la sortida repartiment de celles.

A les 19: Rosari amb el Cant de la Salve i Lletanies, pels romeus.

Dia 4. — Matí, a dos quarts de vuit: Missa Solemne, cantada per l'ORFEO MONTSERRAT, amb Comunió General. Predicarà l'Homilia el Rvd. P. Antoni Maria de Barcelona, O. M. C. Es cantarà la Missa *Cum Jubilo*. A l'ofertori *Cuncti simus concanentes*, antic cant de romeus. Durant la Comunió *Adoro Te* i *Pange Lingua*. Després de la missa l'acció de gràcies *Benedicite* i en sortir el Virolai.

Tarda, a dos quarts de tres: Festa en els claustres, dedicada a la Reverenda Comunitat i Escolania. Concert per l'ORFEO MONTSERRAT, panegíric dels romiatges i devocions montserratinas pel Reverend P. Antoni M.ª de Barcelona, i parlament per D. Francesc Castellet.

A dos quarts de sis: Via-Crucis Solemne, seguint les Estacions monumentals. A la Capella de la Soledat, sermó pel Rvd. Marcell Garriga, Pvre., Rector de Jesús. En el camí de les Estacions es cantaran els divins de la Passió i de les set Paraules, i el *Miserere*. Des de la Capella de la Soledat fins al Monestir (processó mariana) *Stabat Mater*, i els *Set*

Goigs i en arribar als claustres, *Attende Domine*.

A la capella de la Soledat es repartiran ciris als romeus.

Dia 5. — Matí, a les 8: Missa a la Cova de la Mare de Déu, aplicada pels socis difunts de les dues entitats organitzadores del Romiatge. De retorn al Monestir es dirà el Sant Rosari.

Tarda, a les 3: Comiat de la Mare de Déu a la Basílica amb sermó pel Reverend D. Antoni Forns, Rector de Sant Joan, cant dels *Set Goigs i Virolai* (Rodoreda).

Sortida de Montserrat a les 5'07.

Secció de Declamació

En la passada Quaresma s'han celebrat al saló d'actes del nostre Centre les anunciades projeccions extraordinàries dels interessants films *Fabiola*, *Christus* i *Jerusalem llibertada*. Cada una d'aquestes sessions cinematogràfiques ha assolit un veritable èxit, de tal manera que la nostra sala de festes no sols s'ha vist completament ocupada, sinó que ens havem hagut de doldre de no poder complaure, molt a desgrat, peticions de localitats per a les esmentades sessions.

Aquesta Secció ja inaugurar en la festivitat de la Pasqua de Resurrecció la temporada teatral de Primavera posant en escena l'emocionant obra dramàtica *Huc el pastor* i el divertidíssim sainet castellà *Los dos inseparables*. Especialment en l'execució de la primera d'aquestes obres varen quedar ben demostrats els entusiasmes que per l'art escènic senten els membres d'aquesta Secció.

Per l'actual mes de maig hi ha en pre-

paració les següents obres: Per al dia 11, la molt divertida comèdia en tres actes *Un cop de geni* i per al dia 18 l'estrena de la interessantíssima comèdia castellana en tres actes de Leconvé, *Guerra galana*, amb decorat nou del nostre amic Rafel Garcia que està accidentalment passant una curta temporada entre nosaltres. Benvingut sia.

Secció de Beneficència

En la reunió celebrada el dia 17 de febrer quedà constituïda la Junta d'aquesta Secció de la següent forma:

President, Josep Alberich; Vice-President, F. Rovira Carol; Tresorer, Salvador Llansana; Secretari, Vicens Juglar; Vocals: Angel Martí, Josep Suez, Ramon Batallé, Josep Noves.

La Junta d'aquesta Secció acordà fer un obsequi als nois de les escoles més necessitats que facin sa primera Comunió aquest any amb el producte de la recaptació obtinguda amb motiu del present fet pel senyor Ballarà.

NOTICIARI

El dia 22 del propassat febrer passà a millor vida el nostre distinguit consoci protector N'Angel Vila i Gisbert. Ens associem al dol de la família per tan sensible pèrdua, desitjant a la senyora vídua i fills cristiana resignació.

També ha deixat el món dels vius el dia 10 d'abril darrer el respectable consoci protector del Centre, En Pere Tu-

rull i Comadràn. A la seva vídua Na Montserrat Ventosa, fills i família tota acompanyem en llur dolor.

Així mateix acompanyem en el sentiment al nostre antic amic i consoci En Bonaventura Poch per la mort de la seva bondadosa esposa Na Francisca Moliné i Vilarós, ocorreguda el dia 9 del passat mes.

Preguem, socis del Centre, per tots els nostres difunts. Que Déu els tingui en Sa santa Glòria.

El dia 29 del corrent mes, diada de l'Ascensió del Senyor, faràn, com de consuetud enaital diada, la Primera Comunió els alumnes de les Escoles del Centre que estaran degudament preparats. N'hi ha ja una quarantena d'inscrits. La festa tindrà lloc a la Parròquia de Jesús i revestirà la solemnitat acostumada. Es prega a tots els socis del Centre que acompanyin als nous combregants en aquest religiós acte.

Les senyores del Patronat del Centre en la seva darrera reunió acordaren obsequiar com els altres anys als nois esmentats amb un esmorzar en el nostre estatge social.

Els dies 14, 21 i 28 del corrent mes de maig a les 8 del matí i en l'altar del Santíssim Sagrament de la Parròquia de Jesús se celebraran per encàrrec del Centre, misses amb ofertori aplicades respectivament al bé de l'ànima dels qui foren benefactors i protectors de la nostra obra En Josep Nicolau d'Olzina i de Ferret, N'Angel Vila i Gisbert i En Pere Turull i Comadràn. Queden invitades als piadosos actes esmentats les respectives famílies i tots els socis del Centre.

Casa Central: Salmerón, 101
Sucursal: Verdi, 54 - Gràcia

Confiteria BOU

Dolços i pastels fins. — Vins de marca i licors. — Especialitat en els encàrrecs. — Bomboneres, Caixes de luxe. — Porcellanes pròpies per a regals.

EL MILLOR XAMPANY CATALA
ESTEVE LLACH-TOSSA

Es troba en les millors confiteries i colmados

ENCARRECS MAJOR I DETALL
Dolceria Bou

SASTRERIA L'estisora

Grans rebaixes de preus en tots els articles. — Gran assortit en color i negre. — En casos urgents, trajes en 8 hores. — Casa de confiança

Carrer Salmerón, 89

Thé i Elixir VIADIN

Per a les enfermetats infeccioses, les de l'estómac i herpètiques, VI RECONSTITUENT VIADIN per a anèmics i pobres de sang. Xarop VIADIN cura la bronquitis, per crònica que sigui. De venda per tot arreu.

AGENT GENERAL:

Sant Pere Màrtir, 44

ESCULTURA RELIGIOSA

Josep M. Camps i Arnau

MENENDEZ PELAYO, 122

«L'ARXIU»
LLIBRERIA DE Joan B. Batlle

Compra i venda de llibres vells
VIA DIAGONAL, NUMERO 442

Dispesa familiar a càrrec de
LLUIS ROCA

CARRER GOYA, 11, 1.er, 1.ª — BARCELONA

Abonaments setmanals, dinar i sopar: 25 pessetes

Cases que recomanem

Ajudem els que ens ajuden

GÉNERES DE PUNT

LOS DOLLARS

56. SALMERÓN. 56

Dr. Santiago Vivancos

Melge de l'Hospital de la Santa Creu.

Ha traslladat el seu domicili i consulta a
Verdi, 56 1.º, de 6 a 8

FREDERIC MENESES

SASTRE - MODISTO

Gran assortit en trajos classe superior
a 100 pessetes

Sant Joaquim 7, botiga

SALÓ CLÈRIES

EXPOSICIO PERMANENT DE PINTURES I JOIES

MENENDEZ PELAYO, 136

IMPRESA
EDITORIAL I COMERCIAL

ATENES A. G.

PROVENÇA, 157 · · · TELÉFON 216 G.

BARCELONA